

**การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครู
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
ADMINISTRATOR'S DECISION-MAKING AND TEACHER'S PERFORMANCE
OF SCHOOLS UNDER PRACHUAP KHIRI KHAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 2**

เฉลิมขวัญ ถือความสัตย์¹
มัทนา วัฒนอมสัคดิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 2) การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 73 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน รวม 292 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของโบวี (Bovee) และการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพจากข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยภาพรวมและตามขั้นตอน อยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
3. การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การตัดสินใจของผู้บริหาร / การปฏิบัติงานของครู

Abstract

The purposes of this research were to find 1) administrator's decision-making of schools under Phachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2, 2) teacher's performance of schools under Phachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2, and 3) the relationship between administrator's decision-making and teacher's performance of schools under Phachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2. The sampling were 73 schools in Phachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2. There were 4 respondents from each school, 292 in total. The research instrument was a questionnaire concerning administrator's decision-making , based on the theory of Bovee and teacher's performance according to Professional Standards for Teachers based on the Regulations of the Teachers' Council of Thailand

¹ นักศึกษาปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

on Professional Standards and Ethics B.E. 2005. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient.

The findings revealed as follows :

Administrator's decision-making of schools under Phachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2, overall and each step, were found at a high level.

Teacher's performance of schools under Phachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2, overall and individually, were found at a high level.

The relationship between administrator's decision-making and Teacher's performance of schools under Phachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2 was found at .01 level of statistical significance.

Keywords : administrator's decision-making / teacher's performance

บทนำ

ในการจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารเป็นปัจจัยและกลไกที่สำคัญที่สุด เป็นผู้ที่ถูกพิจารณาแล้วว่ามีความรู้ความสามารถเพียงพอในการบริหารองค์การ ไม่ว่าจะเป็นองค์การภาครัฐ หรือเอกชน ทั้งระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ ทุกองค์การต่างต้องการผู้บริหารที่เข้มแข็ง กล้าตัดสินใจ มีความตั้งใจที่จะแก้ปัญหาอย่างอดทน โดยนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ให้บังเกิดประโยชน์ต่อองค์การ มีการพัฒนาตนเอง คุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับอุดมการณ์และจุดยืนที่ตนเชื่อถือ (ทิพาวดี เมฆสวรรค์: 2545) จากการพิจารณาถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหาร พบว่า หน้าที่ทางการตัดสินใจ เป็นบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารที่มีความสำคัญ ดังนั้นผู้บริหารจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงบทบาทด้านการตัดสินใจ (decision-making) ในหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติด้านต่างๆ ได้ นอกจากนี้ผู้บริหารจึงควรฝึกฝนเทคนิคด้านการตัดสินใจเพื่อเป็นการเพิ่มพูนทักษะและความสามารถ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารรวมทั้งผู้ปฏิบัติ สามารถปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (สมคิด บางโม : 2548) จากการประเมินคุณภาพสถานศึกษารอบสองของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้เพื่อปรับปรุงแก้ไข ดังนี้ ด้านการบริหารของสถานศึกษา ผู้บริหารควรระดมความคิดให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนบริหารจัดการให้มีเป้าหมายและแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน ให้มีการกำกับ ติดตาม ผลการดำเนินงาน โดยใช้เกณฑ์ชี้วัดเชิงปริมาณ และคุณภาพที่เป็นข้อมูลสารสนเทศ และระบบการนำไปใช้พัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรมีการพัฒนา ด้านการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรพัฒนาการบริหารงานอย่างเป็นระบบ โดยวางระเบียบรองรับในการบริหารงานและควรมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงงาน

ส่งเสริมให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดนโยบาย ร่วมกันปฏิบัติ ตรวจสอบประเมินผลงาน และร่วมกันปรับปรุงพัฒนางาน ควรนำกระบวนการจัดการศึกษาระบบ PDCA มาเป็นกรอบในการบริหารจัดการศึกษา จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านการปฏิบัติงานของครูสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้รู้จักการคิดอย่างมีเหตุผล สอนแบบบูรณาการในกลุ่มสาระต่างๆ และจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ได้ทดลอง ได้ค้นคว้าความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ควรมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อค้นหาจุดที่ควรพัฒนาของผู้เรียนและเลือกรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน ครูควรได้รับการอบรมในรายวิชาที่สอนเพื่อให้มีความสามารถจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่หลากหลาย ต้องมีการส่งเสริมด้านการพัฒนาสื่อ ควรมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ควรส่งเสริมกิจกรรมการรักการอ่าน การใฝ่รู้ และการแสวงหาความรู้ จัดแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ควรจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ครูควรมีการพัฒนาการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาผู้เรียนและควรนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการสอนและพัฒนาผู้เรียน โดยนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ วางแผนการจัดประสบการณ์ ประเมินผล และนำผลมาใช้ในการพัฒนา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน):2555) จากข้อเสนอแนะที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่สถานศึกษาต้องหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะที่สำนักงานรับรอง

มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้เสนอแนะไว้ ซึ่งในการแก้ปัญหาที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีกระบวนการตัดสินใจที่รอบคอบเพื่อสามารถแก้ปัญหาได้อย่างไม่ผิดพลาดและขจัดปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและถูกวิธี

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยใช้แนวคิดการตัดสินใจของโบวี (Bovee) ซึ่งได้กล่าวเกี่ยวกับขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจซึ่งมีทั้งหมด 6 ขั้นตอนด้วยกัน คือ 1) การกำหนดปัญหา (identify the problem) 2) การค้นหาทางเลือก (generate alternatives) 3) การประเมินทางเลือก (evaluate alternatives) 4) การตัดสินใจ (make the decision) 5) การปฏิบัติตามการตัดสินใจ (implement the decision) 6) การประเมินผลลัพธ์และให้ข้อมูลป้อนกลับ (evaluate the results and provide feedback) และการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพ ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะมาตรฐานการปฏิบัติงาน มาตรฐานที่ 1- 6 และ มาตรฐานที่ 12 คือ 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน 3) การมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน 7) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ โดยหวังว่าผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานและการพัฒนาวิชาชีพให้ได้รับการยกย่องในสังคม มีมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งจะเป็นหลักประกันได้ว่าผู้เรียนจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการให้บริการทางการศึกษาของครูต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
2. เพื่อทราบการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ในลักษณะกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาพการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่อยู่ในอำเภอกุยบุรี อำเภอปราณบุรี อำเภอสามร้อยยอด และอำเภอหัวหิน จำนวน 88 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 73 โรงเรียน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) กำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนรองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน และครูผู้สอน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 292 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารตามแนวคิดของโบวี (Bovee) ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู จากข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ส่วนที่เป็นการจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์แก่ผู้เรียน ตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert's five rating scale) หากความตรงเชิงเนื้อหาด้วยเทคนิค IOC แล้วไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนที่มีคุณลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 โรงเรียน นำผลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.8554

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือไปยังผู้อำนวยการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปยังผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บด้วยตนเอง และการส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งสามารถเก็บแบบสอบถามที่เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ได้จำนวน 292 ฉบับจาก 73 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ ลงรหัสข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณค่าทางสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำค่ามัธยฐานเลขคณิตที่ได้จากการวิเคราะห์ไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ ใช้ความถี่ (f) และ ร้อยละ

(%) การวิเคราะห์การตัดสินใจของผู้บริหารและการปฏิบัติงานของครู สถิติที่ใช้คือ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สถิติที่ใช้คือสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขั้นตอนการตัดสินใจ พบว่าการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน โดยขั้นตอนการปฏิบัติตามการตัดสินใจมีค่ามัธยฐานเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือ ขั้นตอนการตัดสินใจ การค้นหาทางเลือก การกำหนดปัญหา การประเมินทางเลือกและการประเมินผลลัพธ์และการให้ข้อมูลป้อนกลับตามลำดับ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

(n=73)			
การตัดสินใจของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การกำหนดปัญหา	4.11	0.41	มาก
2. การค้นหาทางเลือก	4.12	0.40	มาก
3. การประเมินทางเลือก	4.07	0.41	มาก
4. การตัดสินใจ	4.14	0.39	มาก
5. การปฏิบัติตามการตัดสินใจ	4.16	0.38	มาก
6. การประเมินผลลัพธ์และการให้ข้อมูลป้อนกลับ	4.04	0.41	มาก
รวม ($X_{\text{รวม}}$)	4.10	0.36	มาก

2. การวิเคราะห์การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่าโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่าการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยการปฏิบัติงานของครูในด้านตัดสินใจ ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนมีค่ามัธย

เลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือด้านการมุ่งพัฒนาผู้เรียนเต็มศักยภาพ จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผลลัพท์ที่เกิดแก่ผู้เรียน สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

(n=73)

การปฏิบัติงานของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ ครูอยู่เสมอ(Y_1)	3.99	0.36	มาก
2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่เกิดกับ ผู้เรียน(Y_2)	4.18	0.32	มาก
	4.12	0.34	มาก
3. การมุ่งพัฒนาผู้เรียนเต็มศักยภาพ(Y_3)	4.00	0.34	มาก
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง(Y_4)	3.89	0.38	มาก
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5)	4.06	0.34	มาก
	4.04	0.32	มาก
6. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน(Y_6)			
7. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์(Y_7)			
รวม(Y_{tot})	4.04	0.31	มาก

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการตัดสินใจของ
ผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์
เขต 2 พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในทางบวกหรือมี
ความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

ตารางที่ 3 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

ตัวแปร	การ กำหนด ปัญหา	การ ค้นหา ทางเลือก	การ ประเมิน ทางเลือก	การ ตัดสินใจ	การ ปฏิบัติ ตามการ ตัดสินใจ	การ ประเมิน ผลลัพธ์และ การให้ ข้อมูล ป้อนกลับ	การ ตัดสินใจ ของ ผู้บริหาร สถานศึกษา (X_{tot})
Y_1	0.526**	0.390**	0.313**	0.459**	0.472**	0.553**	0.497**
Y_2	0.607**	0.508**	0.474**	0.618**	0.592**	0.571**	0.616**
Y_3	0.638**	0.520**	0.443**	0.547**	0.547**	0.607**	0.605**
Y_4	0.406**	0.400**	0.258*	0.336**	0.366**	0.390**	0.395**
Y_5	0.609**	0.413**	0.426**	0.458**	0.399**	0.638**	0.541**
Y_6	0.604**	0.474**	0.437**	0.778**	0.450**	0.592**	0.562**
Y_7	0.666**	0.608**	0.559**	0.613**	0.507**	0.667**	0.665**
Y_{tot}	0.643**	0.523**	0.459**	0.560**	0.526**	0.638**	0.614**

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ มีหลายประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อให้ทราบสภาพที่แท้จริงที่เป็นไปได้ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนเสนอแนะแนวทางในการตัดสินใจที่เกิดประสิทธิผล ซึ่งผลการวิจัยนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขั้นตอนการตัดสินใจ พบว่าการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษามานาน ย่อมรู้แนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นอย่างดีและส่วนใหญ่วิธีการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ซึ่งมีการศึกษาและเรียนรู้เรื่องการตัดสินใจมาเป็นอย่างดี นั้นย่อมส่งผลให้ผู้บริหารมีกระบวนการตัดสินใจที่ดี เป็นขั้นตอน และปฏิบัติตามขั้นตอนนั้นๆ อย่างรอบคอบ ซึ่งการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาจะต้องครอบคลุมทั้ง 4 ฝ่าย คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคลากร และงานบริหารทั่วไป ซึ่งงานทั้ง 4 ฝ่ายที่กล่าวมาผู้บริหารจะต้องใช้การตัดสินใจที่รอบคอบเพื่อจะได้ไม่เกิดปัญหาตามมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทร พงษ์ใหญ่ (พ.ศ.2548) ได้ศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี ที่วิจัยพบว่าระดับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านงานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคลากร และงานบริหารทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์พิชญ์ ดอนเหนือ (พ.ศ. 2550) ได้ศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีกระบวนการตัดสินใจอยู่ในระดับมากคือ ด้านการสร้างระบบควบคุมและประเมินผล ด้านการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ด้านการนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ ด้านระบุข้อจำกัดของปัจจัย ด้านการระบุปัญหา

และด้านการพัฒนาทางเลือก อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการวิเคราะห์ทางเลือก การเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีกระบวนการตัดสินใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด คือ สาขาการบริหารการศึกษาและสาขาอื่น โดยรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารมีกระบวนการตัดสินใจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการวิจัยของ โจนส์ (Jones) (ค.ศ.2005) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนการตัดสินใจของผู้บริหารใน 4 องค์การที่มีความซับซ้อน โดยศึกษาจากผู้บริหารของรัฐ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ประสานงานระหว่างประเทศและผู้บริหารมหาวิทยาลัยในเมืองใหญ่ๆ ผลปรากฏว่าตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เศรษฐกิจ การเมือง เวลาที่จำกัด แรงกดดันจากเพื่อน ข่าวสารที่หามาได้ บทบาทที่จำกัดและการขาดประสบการณ์ ซึ่งแรงกดดันจากเพื่อนมีบทบาทมากที่สุด และได้ข้อสรุปที่สำคัญดังนี้คือ กระบวนการตัดสินใจมีรูปแบบตามโครงสร้าง หรือข้อกำหนดของหน่วยงานระดับสูง ผู้บริหารระดับสูงของรัฐตัดสินใจโดยยึดตัวเองมากกว่าผู้บริหารองค์การอื่น ผู้บริหารระดับสูงทั้ง 4 องค์การที่ศึกษา จะรับฟังเหตุผลของกลุ่มเพื่อนต่อการตัดสินใจมากกว่าตัวแปรที่ศึกษาอื่นๆ

2. การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่าการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการปฏิบัติงานของครูในด้านการตัดสินใจ ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้เรียนมีค่ามัธยฐานเลขคณิตมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูเป็นผู้สั่งสอนศิษย์ ดังนั้นครูจะต้องคำนึงถึงศิษย์เป็นอันดับแรก ตั้งแต่การหากิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมให้แก่วิชาจนถึงการเป็นแบบอย่างที่ดี และจากการสำรวจของผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทางการสอนมานาน จิตวิญญาณของความเป็นครูก็สั่งสมมานานพอๆ กับประสบการณ์ และสิ่งที่ครูมุ่งหวังและอยากให้เกิดขึ้นมากที่สุดนั้นก็คือเห็นศิษย์ประสบความสำเร็จและจุดเริ่มต้น

ของความสำเร็จนั่นก็ถือเป็นพื้นฐานที่ดีทางการเรียนในช่วงชั้นประถมศึกษา และในปัจจุบันการประเมินคุณภาพสถานศึกษาเน้นหนักที่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน ครูเองก็ต้องมีการพัฒนาตนเองและพัฒนาผู้เรียน ให้เตรียมพร้อมในการรองรับการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา นอกจากนี้ครูเป็นวิชาชีพเฉพาะต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญ จึงได้มีการตั้งเป็นข้อบังคับโดยคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งก็สอดคล้องกับผลการวิจัยของธงชัย วณิชรัตน์ (พ.ศ.2548) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอแกลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จากการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอแกลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู 12 มาตรฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามาตรฐานด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่ในระดับปานกลางนอกนั้นอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอแกลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระยอง เขต 2 มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู 12 มาตรฐาน เมื่อจำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และสถานที่ตั้งโดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของไพวรรณ คำดี (พ.ศ.2550) ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ทั้งโดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก

3. การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารที่ยาวนานจึงมีกระบวนการตัดสินใจที่ดี สามารถแก้ปัญหาต่างๆ โดยรอบคอบ ทำให้ครูยอมรับกับผลการตัดสินใจและยอมรับที่จะปฏิบัติงานภายใต้แนวคิดและข้อปฏิบัติที่เป็นข้อตกลงร่วมกัน ซึ่งในการตัดสินใจนั้นผู้บริหารยังได้มีการเปิดโอกาส

ให้ครูได้แสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ จึงส่งผลให้ครูเต็มใจที่จะปฏิบัติงานทำให้การปฏิบัติงานออกมาดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฟอว์เลอร์ (Fowler) (ค.ศ.2002) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการกับขวัญกำลังใจในการทำงานของครูอาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษา เกี่ยวกับงานบริหาร 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากร และด้านความสัมพันธ์ชุมชน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับขวัญกำลังใจในการทำงาน และครูอาจารย์โรงเรียนที่เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการกับครูอาจารย์โรงเรียนที่ไม่เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการ มีขวัญและกำลังใจในการทำงานแตกต่างกันเมื่อครูมีขวัญและกำลังใจความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และผลของงานก็จะตามมา ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของลันด์ควิสต์ (Lundquist) (ค.ศ.2004) ได้ศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเมืองชิคาโก สหรัฐอเมริกา ในการศึกษากระบวนการตัดสินใจ 5 ขั้นตอนพบว่าผู้บริหารมีการตัดสินใจดังนี้ ขั้นที่ 1 ตัดสินใจ สั่งการในการวิเคราะห์ปัญหา ยึดเอาความคิดเห็นของตนเป็นเกณฑ์ ขั้นที่ 2 หาทางเลือกหลายๆ ทาง เพื่อแก้ปัญหามีน้อยมาก ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาและเปรียบเทียบทางเลือก จะมุ่งเฉพาะการเงิน เวลา ระเบียบเป็นเครื่องตัดสินใจ เพราะไม่มีทางเลือกไว้หลายๆ ทาง ขั้นที่ 4 การหาทางเลือกตามแผนที่จะปฏิบัติ ไม่มีการตัดสินใจสั่งการอย่างมีระเบียบแบบแผนและขั้นที่ 5 การประเมินทางเลือก ใช้ความคิดเห็นของตนเองเป็นเกณฑ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลพัทธ์และการใช้ข้อมูลป้อนกลับให้มากขึ้นเนื่องจากขั้นตอนนี้เป็นส่วนที่สำคัญทำให้ผู้บริหารทราบว่าทางเลือกที่เลือกเหมาะสมหรือไม่ เช่น เมื่อเวลาเลือกมอบหมายงานให้แก่บุคลากรคนใดคนหนึ่ง ในสถานศึกษาหลังจากที่มอบหมายงานให้แล้วก็ต้องติดตามผลด้วยว่าครูทำได้หรือไม่ ผลการปฏิบัติงานเป็นอย่างไร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติงานในครั้งต่อไป

2. ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับสื่อการเรียนการสอนและพัฒนาสื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากสื่อเป็นสิ่งที่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนมากขึ้นเพราะสื่อจะเปลี่ยนมุมมองที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมเพื่อง่ายต่อการเข้าใจ ดังนั้นครูเองต้องรู้จักคิดค้นหาสื่อใหม่ ๆ ที่ทันสมัย นวัตกรรมที่หลากหลาย มาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

3. ผู้บริหารจะต้องใช้ความรอบคอบ และเหตุผลให้มากในการตัดสินใจซึ่งการตัดสินใจที่กระทำโดยตัวผู้บริหารเองเพียงผู้เดียวอาจไม่เพียงพอ ดังนั้นในการตัดสินใจควรเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็น เพื่อนำข้อมูลจากบุคคลหลายฝ่ายมาประกอบในการตัดสินใจเพื่อลดข้อผิดพลาดและเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่ดีของสถานศึกษาในทุกๆ ด้าน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้บริหารในสถานศึกษาที่มีความต่างกัน เช่น ขนาดสถานศึกษา เพศของผู้บริหาร เป็นต้น เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาและปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

2. ควรมีการศึกษามาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติตนของครูในสถานศึกษาเพื่อจะได้ทราบถึงการปฏิบัติตนของครูและเป็นแนวทางในการพัฒนานุเคราะห์ในสถานศึกษา

3. ควรมีการศึกษาวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหารด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **ก้าวสู่กระบวนทัศน์ใหม่ในการปฏิรูปราชการ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เสมอธรรม , 2547.

ทิพาดี เมฆสุวรรณ. **กล้าคิด กล้าทำ กล้านำ กล้าเปลี่ยน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2545.

ธงชัย วณิชรัตน์. **“การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเกล่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2”**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลับูรพา, 2548.

ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. **การพัฒนางานองค์กรเพื่อการเปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ตะวัน, 2551.

พงษ์พิชญ์ ดอนเหนือ. **“การศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดร้อยเอ็ด”**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 2550.

ไพวรรณ คำดี. **“การปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 2”**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2550.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. **“การฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน”**. วารสารวิชาการ 10, 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2550) : 38.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), **บทสรุปผู้บริหาร** [Online], accessed 25 พฤษภาคม 2555. Available from <http://www.onesqa.or.th/onesqa.or.th/onesqa/th/report/index.php>.

สุนทร พงษ์ใหญ่. **“พฤติกรรมกรตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี”**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 2548.

อุบล สินธุโร. **“การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดปทุมธานี”**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2554.

Fowler, Michael B. **The relationship between teacher’s perceived participation in educational decision making and teacher morale in selected elementary schools in targeted southeastern states**. Dissertation Abstracts International, (2002):3204-A.

Lundquist, Margaret B. **“An analysis of the decision-making process among selected suburban Chicago high school principals and selected middle management executive.”** Dissertation Abstracts International, (2004):3423-A.

Jonea, Andrew C. **“An analysis of perceptions about the processes of executive decision-making in four complex organizations.”** Dissertation Abstracts International, (2005) : 608-A.